

Dr. Hegedűs Lóránt

CSILLAG-LÁTÁSTÓL A KRISZTUS LÁTÁSIG

*„...mikor meglátták a csillagot, igen
nagy örömmel örvendezének.”*

(Máté 2:10)

A napkeleti bölcseknek ez az Igéje mutatja először nekünk, hogy mi vezet Jézushoz. A csillag, de csak úgy, hogy arra az Ige felhívja a figyelmet. Miután az Ige felhívta a figyelmet a csillagra, megtörténik az a csoda, hogy a csillag közvetlen közelében azok, akik úgy gondolták, hogy a csillaggal eljutnak a célig, kérdésre kényszerülnek, mert a pontos helyet megint csak az Igéből, de most már az Igének teljes és központi valóságából ismerő életek tudják megmondani. Azaz: az írástudók. Óhosszújuk pedig Heródesen keresztül vezetett az út. Amíg tehát a karácsonyi nagy öröm kialakul, addig szükséges a Jézushoz vezető Ige, a Jézushoz vezető csillag, sőt a Jézushoz vezető emberség.

A napkeleti bölcsek, babiloni mágusok, nyilván azért kereshették ezt a csillagot, mert a babiloni fogságba vitel idejéből ott volt a kezük ügyében néhány papirusztekercs az ószövetségi Szentírásból. Talán az, hogy „csillag származik Jákóbból”, „királyi pálca támad Izráelből”, talán az ézsaiási próféciák két évszázaddal a babiloni fogság előttről. Ennek nyomán ők Messiás-váró emberekké lettek. Amellett, hogy az Igét kutatták, és az Ige felhívta figyelmüket a Messiásra, következik az egek vizsgálata – az ő asztronómiai tudásuk alapján -, amely már akkor bámulatos ismereteket közölt az égének titkairól. Persze távol voltak a mostani precizitástól és mondhatatlan távlatokból, de azt tudták, hogy az égen a legfényesebb csillag a *Vénusz: az Esthajnal csillag*, de ezt minden *háromnegyed évezredben – hétszáznegyvenkilenc évben –* túlragyogja az a ritka összeköttetés, amely naprendszerünk két legnagyobb bolygójának az összetalálkozásából felfénylik, a *Jupiternek és a Szaturnusznak az* együttes fényével.

Amikor mindezt meglátták a *Hal-* jegyében, akkor az isteni segítségnek a csillaga a *Messiásban, Izráelnek a csillaga a Jupiter után a Szaturnuszban* – és a *Hal-* jegyében: a mostani világkorszakban – azt jelentette nekik, hogy az Ige papirusztekercsei által jövendölt *Messiás Izráelben* ennek a csillagnak a vezetése szerint megszületett: hogy *őnekik is fel kell menniük, és meg kell látniuk.*

Íme, először az *Ige*, aztán a csillag, a kozmikus világtörténésnek a jegyei vezetnek Jézushoz. Eljutnak Jeruzsálembe és ott érdeklődni kezdenek, hogy: *hol született a zsidók királya? Heródes összehívja a bölcseket, és ők már tudják, nemcsak a maradék tekercsekből, a töredékes igei ismeretből, hanem a teljes Igéből, hogy a júdeai Betlehemben, mert így írta le a próféta (Mikéás 5:2).*

S akkor Heródes azt mondja: - „szorgalmasan kérdezősködjétek a gyermek felől, hogy én is elmenjek és tisztességet tegyek Néki.” – Természetesen tudjuk, hogy meg akarja gyilkoltatni, de az nem fog sikerülni az isteni útmutatás és a helyi érdeklődés nyomán. Most annyi érvényes – ennek a versnek a megelőzéseként -, hogy *Heródes is az útmutatók között van.*

Karácsony nagy öröméhez nem is lehet másként eljutni, csak igei indíttatásra. Jaj annak, akinek része van a karácsonyi vásárban a karácsonyi hangulatban, a műsorokban, tülekedésekben, csak soha nincsen része a karácsonyi Igében! Ez azt jelenti, hogy az ilyen ember a világnak kétségtelenül a legnevezetesebb könyvét: a Bibliát – és azon belül a még több nyelvre lefordítottat, az *Újszövetséget* – nem ismeri a világmindenség legnagyobb szellemi hatásának a forrását egyszerűen figyelmen kívül hagyja, tehát nem tud a legnagyobbbról.

Ezek a bölcsek ismerték a prioritásokat is. Tehát tudták, hogy hiába van meg Babilonban minden, palotájuk, gazdagságuk, hírnevük! A társadalom „krémjéhez”, sőt kiválasztott, titkot őrző beavatottjaihoz tartoztak – akiknek még uralkodók is kedvükbe jártak – amikor meglátták, hogy a Messiás jön, hogy Isten emberi életbe kíván öltözni, akkor döntöttek: ez a legnagyobb, ezért mindent érdemes elhagyni! Olyan ez, mint a *Mayflower: Gyöngyvirág hajó utasainak története*. Hitük miatti támadottságukat kiértékelve, a 17. század legelején, egyetlen lélekvesztőért, elhagyták az egész kontinenst, hogy viharzó óceánokon átkelve új világot fedezzenek fel, és megalapították az *Amerikai Egyesült Államokat*. Valóban új történelmet, új időt, új üdvtörténetet kezdtek. A bölcsek is mindent otthagytak - az Ige szerint mentek a csillag után – és a csillag után menve elérkeztek *Jeruzsálembe*.

Babits Mihály csodálatos verse szerint megy ez végbe minden időben. A vers címe:

CSILLAG UTÁN

*Ülök életunt szobámban,
hideg teát kavarok...
Kikelek tikkadt helyemből,
kinyitom az ablakot
s megpillantok odakint egy
ígéretes csillagot.
Ó ha most mindent itt hagynék,
mennék a csillag után,
mint rég a három királyok
betlehemi éjszakán!
Gépkocsin, vagy teveháton –
olyan mindegy, hogy hogyan!
Aranyat, tömjént és mirhát
vinnék, vinnék boldogan.
Mennék száz országon át, míg
utamat szelné a vám.
„Aranyat tilos kivinni!”
szólta ott a vámos rám.
„Tömjened meg ami csak van,
az mind kell, az itteni
hazai hatalmak fényét
méltón dicsőíteni.”
Százszor megállítanának,
örülnék, ha átcsúszom,
arany nélkül, tömjén nélkül
érnék Hozzád, Jézusom!*

*Jaj és mire odaérnék, hova a
csillag vezet,
Te már függnél a kereszten
és a lábad csupa seb,
s ahelyett. hogy bölcsöd köré
szórják tömjént, aranyat,*

*megmaradt szegény
mirhával,
keserű szagú mirhával
kenném véres lábadat.*

Ez lényegében véve annak a kijelentésnek a megfogalmazása, hogy minden igazi Karácsony Nagypéntekre utal. Hogy: „amikor meglátták a csillagot, igen nagy örömmel örvendeztek” – a bölcsek is – örömről zengtek az angyalok is. Boldog volt, s mosolygott *Mária* is... - Ám ez az öröm minden, csak nem romantikus felszínes öröm. – Az *Ézsaiás* 53. alapján mindenki tudhatja, hogy a Messiás megszületik, akkor a kereszthalálra születik meg. Ha a Messiás megszületik, a feltámadásra születik meg, de az csak egy betlehemi jászolbölcső hideg alom-szalmájától a *golgotai* bitófáig terjedő rettentő ívű karrier után következhet el. Mégis örülnek a bölcsek, mert eljött az emberré vált Isten, mert Hozzá vezetett *Ige*, Hozzá vezetett *csillag*. Hozzá vezetett *ellenség*, ezért: „igen nagy örömmel örvendeznek.”

Ezután a külső életi lélekrajz után röviden a belső lélekrajzot:

Először mialatt még sötétségben voltak, nem tudták, hogy van Messiás, azt hitték, csak csillagtitkok vannak, babiloni bálvány-istenek csillag-mítoszoktól – avagy az asztrológiától – az asztronómián keresztül a teológiáig eljutottak, az Isten és ember titkáig milyen hosszú az út! Sötétség és utána lidércfény. Majd csak utána jön a csillaglátás. Mert, hogyha nem világos az Istenkép, akkor „istenné lesz minden más egyéb! De ál-istenné, bálvány-istenné, ál-abszolútummá. Babilonban Nabukodonozor király idejében ez éppen olyan végzetes örültséget jelentett, mind nekünk a jobb és baloldali totális diktatúrában az ál-abszolútumoknak a követése. Ezért ez a lidércfény sokszor kikerülhetetlen a sötétségből a csillaglátásáig vezető úton.

Ők nem nyugodtak meg addig, amíg meg nem látták a csillagot!

Akkor igen nagy örömmel örvendeztek. Meglátták a gyermeket, s ahogyan Zakariás mondja: „Meglátogatott minket a Naptámadat a magasságból.”

Adja Isten, hogy a külső életünk után, ahová vezet Ige, csillag, ellenség, ezt a belső életutat is megjárjuk: *sötétség, lidércfény, csillag-látás, Naptámadat.*

S akkor minden megvilágosodik! – Akkor lidércfények nem idegesítenek bennünket. A sötétségnek az éjjeli állapotában nem látunk rémeket. Akkor tudjuk, hogy Isten ura az Igének, ura a csillagnak, ura az ellenségnek. Isten ura a sötétségnek, ura a lidérc-fénynek, ura a csillagos dicsőségnek és ura a Naptámadatnak, a színről-színre látás birodalmának, ahová elvezet bennünket.

Így legyen boldog Karácsonyunk!
Ámen.

*Dr. Hegedüs Lóránt református püspök
(1930-2013)*

Kálvin gondolataiból

Ha az üdvösséget keressük, maga a Jézus név megtanít, hogy az ő nála van; a Szentlélek egyéb ajándékait az ő felkenetésében találjuk meg, az erőt az ő uralkodásában, a tisztaságot fogantatásában, a jóságos megbocsájtást születésében, amely által ő hozzánk hasonló lett mindenben, hogy velünk szenvedni megtanuljon; a váltságot szenvedésében, a felmentetést elítélésében, az átok megszüntetését keresztyében, az elégtételt áldozatában, a megtisztulást az ő vérében; a megengesztelődést a poklokra való leszállásában, a test megöklölését temetésében, az új életet feltámadásban, a halhatatlanságot ugyancsak abban, a mennyek országában való örökösödést mennybemenetelében, a védelmet, biztonságot, minden javakban való bőséget az ő országában, az ítélkezésére adatott. Egyszóval, mivel a javaknak minden kincse nála van, innen merítsünk, míg meg nem elégszünk s ne másunnan. Mert akik vele magával meg nem elégedve idestova különböző reménységre hajtának, bár főképpen reá tekintenek is, a hozzá vezető utat még sem találják meg, mivel gondolkodásuk egy részét másra irányozzák. Ámbár ez a bizalmatlanság nem férközhetik be oda, ahol az ő javainak bőségét egyszer igazán megismerték.

(Részlet az Institutióból.)

Dr. Görömbey István bíró Úr adta át szerkesztőségünknek közlésre Prof. Dr. Hegedüs Lóránt püspök Úr régi prédikációját, ami megjelent. Ezt a gyönyörű írást a Bíró Úr családi Bibliájában őrzi és Karácsonykor az egész család előtt hangosan felolvassa. E mindnyájunk számára lélekvezető írást adjuk át a kedves olvasónak és megemlékezünk arról is, hogy a püspök Úr tizenkét évig a Miskolci Bölcsész Egyesület Vallásbölcselet megbecsült és kitüntetett tanára volt.